

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо офіційного тлумачення положень статті 294 Цивільного кодексу України у системному зв'язку з його положеннями статей 269, 271, 272, 273, 274

м. Київ
27 березня 2014 року
№ 42-у/2014

Справа № 2-28/2014

Конституційний Суд України у складі суддів:

Бауліна Юрія Васильовича — головуєчого,
Бринцева Василя Дмитровича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича — доповідача,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Мельника Миколи Івановича,
Саса Сергія Володимировича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Стецюка Петра Богдановича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шевчука Станіслава Володимировича,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо офіційного тлумачення положень статті 294 Цивільного кодексу України у системному зв'язку з його положеннями статей 269, 271, 272, 273, 274.

Заслухавши суддю-доповідача Вдовіченка С. Л. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

У С Т А Н О В И В :

1. Суб'єкт права на конституційне подання — Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі — Уповноважений) — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень статті 294 Цивільного кодексу України (далі — Кодекс) у системному зв'язку з його положеннями статей 269, 271, 272, 273, 274 стосовно можливості фізичної особи, яка досягла законодавчо встановленого віку, «на власний розсуд» змінити або виключити по батькові зі свого імені, крім випадків, встановлених законом.

Автор клопотання зазначає, що, на його думку, держава порушує право громадянина на повагу до свого приватного життя, гарантоване статтею 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, у зв'язку з незабезпеченням йому можливості змінити «на власний розсуд» одну із частин свого імені, зокрема по батькові.

Практичну необхідність в офіційному тлумаченні вказаних положень Кодексу Уповноважений обґрунтовує потребою юридично визначити можливість фізичної особи «на власний розсуд» змінити по батькові та забезпечити однакову практику державних органів щодо застосування відповідних положень Кодексу.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Третьою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 11 лютого 2014 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України», виходить з такого.

Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні вирішує питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України (статті 147, 150 Конституції України).

Положення частин третьої та четвертої статті 295 Кодексу містять вичерпний перелік підстав для зміни фізичною особою по батькові, а саме у разі: зміни її батьком свого власного імені або виключення відомостей про нього як батька дитини з актового запису про її народження; її усиновлення, визнання усиновлення недійсним або його скасування відповідно до закону. Інших підстав для зміни фізичною особою по батькові, зокрема «на власний розсуд», законодавством не передбачено.

Отже, вирішення питання, порушеного Уповноваженим, можливе лише шляхом нормотворення та потребує законодавчого удосконалення, що не належить до повноважень Конституційного Суду України (Ухвала Конституційного Суду України від 11 січня 2000 року № 6-у/2000).

Таким чином, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному поданні.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 150, 153 Конституції України, статтями 45, 48, 50 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

У Х В А Л И В :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо офіційного тлумачення положень статті 294 Цивільного кодексу України у системному зв'язку з його положеннями статей 269, 271, 272, 273, 274 на підставі пункту 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному поданні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ